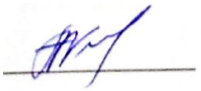
Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти
 Ганна СЛОЗАНСЬКА

Протокол № 1 від 01.09.2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАВЧАЛЬНА (ПСИХОЛОГО-ПЕДГОГІЧНА) ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань А Освіта
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність А6 Спеціальна освіта
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма Логопедія
(найменування освітньої програми)

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Навчальна (психолого-педагогічна) практика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Логопедія» спеціальності А6 «Спеціальна освіта» галузі знань А «Освіта».

Розробники:

СЛОЗАНСЬКА Ганна – доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

ГУМЕНЮК Ольга – вчитель-логопед, керівник Логопедичної студії «Планета слова», асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

КОШМАНЮК Мар’яна – асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

ДЖЕРДЖ Галина – вчитель-логопед, асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Логопедія
2	Спеціальність	А6 Спеціальна освіта
3	Галузь знань	А Освіта
4	Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
5	Форма навчання	Денна, заочна
6	Статус дисципліни	Обов'язкова
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	2
9	Семестр	3,4
10	Обсяг дисципліни в кредитах	8 кредитів
11	Загальна кількість годин	240
12	Кількість змістових модулів	3
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
14	Лекції (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 240, заочна форма – 240
17	Вид ІНДЗ	Розробка презентаційних матеріалів
18	Форма підсумкового контролю	Залік

2. Мета навчальної дисципліни

Метою «Навчальної (психолого-педагогічної) практики» є:

- оволодіння системою професійних педагогічних знань, умінь і навичок як основних складових змісту діяльності логопеда, а саме оволодіння корекційно-логопедичними і педагогічними технологіями діагностики, профілактики, корекції порушень у дітей з порушенням мовлення;

- закріплення і поглиблення у студентів спеціальних теоретичних знань в галузі логопедії, одержаних під час аудиторних (лекційних і практичних) занять; оволодіння практичними вміння творчо застосовувати їх у процесі практичної корекційно-розвивальної роботи з дітьми;

- ознайомлення з нормативними документами, функціональними обов'язками і основними напрямками діяльності логопеда;

- формування практичних умінь і навичок проведення поглибленого логопедичного обстеження дитини з порушеннями мовлення, формулювання висновку; вміти проводити обстеження будови та рухливості артикуляційних органів, оцінити будову органів артикуляції, їх рухливість; знати та вміти

виконувати артикуляційні вправи для обстеження стану мовних органів та постановки звуків;

- вміти застосовувати артикуляційну моторику та праксис як основні чинники правильної вимови, володіти методиками обстеження звуковимови та постановки звуків;

- оволодіння на практиці комплексом методів і прийомів проведення педагогічної роботи з діагностики та корекції мовлення дітей (ФФНМ);

- набуття соціально-особистісних компетенцій, необхідних для роботи в якості логопеда в закладах освіти, соціальної сфери і охорони здоров'я.

Основними завданнями практики є:

- підготувати студентів до виконання обов'язків логопеда;

- створити умови для узагальнення і вдосконалення професійно-педагогічних знань, умінь і навичок здобутих в період навчання;

- навчити застосовувати теоретичні знання зі спеціально-педагогічних дисциплін в практиці корекційної логопедичної роботи;

- навчити вибирати і застосовувати методи, форми і прийоми подолання порушень мовленнєвої діяльності дітей у взаємозв'язку з іншими сторонами їх психічного розвитку;

- виготовляти демонстраційний і роздатковий дидактичний матеріал для корекційних занять.

3. Компетентності та результати навчання

Проходження (психолого-педагогічної) навчальної практики передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної, інклюзивної освіти та логопедії.

СК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовленнєвого розвитку, актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами, оцінювати її результати.

СК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовлення, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації навчального та корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК 12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК 16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 17. Здатність надавати інформацію та допомогу щодо отримання логопедичних та інших корекційно-розвиткових послуг, залучати ресурси, необхідні для забезпечення наявних потреб клієнтів.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 19. Здатність визначати, добирати та застосовувати відповідні віку та цілям втручання матеріали, обладнання і технології, оцінювати їх ефективність для покращення доступу до спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 20. Здатність визначати першочергові завдання, ефективно розподіляти навантаження, використовувати час та вирішувати труднощі у повсякденній професійній діяльності.

Проходження (психолого-педагогічної) навчальної практики забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу та логопедичного супроводу у різних типах закладів.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання, виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

4. Передумови для проходження (психолого-педагогічної) практики

Для успішного проходження (психолого-педагогічної) практики здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності А6 «Спеціальна освіта» освітньої програми «Логопедія» знадобляться знання, уміння та навички, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, сформовані під час попереднього вивчення таких освітніх компонентів, як “Вступ до спеціальності”, “Педагогіка загальна і спеціальна”, “Психологія загальна і спеціальна”, “Психолого-педагогічна діагностика”, “Логопедія”.

5. Бази проходження практики

Базами для проходження навчальної практики є заклади, які надають освітні (заклади дошкільної, загальної середньої, професійної, позашкільної освіти з інклюзивною формою навчання), психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові (логопедичні пункти та центри, центри раннього розвитку, інклюзивно-ресурсні центри, спеціальні заклади дошкільної та загальної середньої освіти, спеціальні групи для дітей з ТПМ, навчально-реабілітаційні центри,), соціально-психологічні (центри соціальної та соціально-психологічної реабілітації тощо) послуги дітям з мовленнєвими порушеннями. В окремих випадках, зокрема, таких, як навчання за дуальною або індивідуальною формою здобуття освіти, стану здоров`я студента-практиканта, сімейних обставин тощо студенти можуть самостійно

підбирати заклад для проходження практики за умови його відповідності вимогам програми практики.

У першому семестрі практична підготовка студентів здійснюється на базі одного типу закладу, в другому – у двох різних типах, що сприяє формуванню глибшого розуміння специфіки корекційно-логопедичної роботи в різних закладах та з різними категоріями клієнтів.

Посада: вчитель-логопед; фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру.

6. Організація проведення практики

Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється відповідно до навчального плану ОП "Логопедія" і підтверджується наказом по університету не пізніше, ніж за 10 днів до початку практики. Загальне керівництво й контроль за проходженням здобувачами вищої освіти практики проводить методист по практиці від закладу вищої освіти. Розподіл студентів по базам практики проводиться методистом спільно з завідувачем кафедри. Безпосереднє керівництво й контроль за виконанням плану проходження практики здобувачем вищої освіти і оцінювання її результатів здійснює керівник практики – науково-педагогічний працівник, призначений на кафедрі.

7. Терміни проходження практики

Навчальна практика входить до циклу обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки. Даний вид практики містить 10 кредитів і триває по 3 тижні у 3 і 4 семестрах.

8.Програма навчальної дисципліни

8.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація проходження практики

Тема 1. Настановча конференція з питань організації та проходження практики

Ознайомлення з:

− робочою програмою практики:
− правами та обов'язками студента-практиканта;
− базами проходження практики;
− метою, завданням, компетентностями практики;
− інформаційним обсягом практики (загальна інформація, зміст практики);
− термінами оформлення звітної документації практики;
− критеріями оцінювання;

− методичними рекомендаціями;

− рекомендованою літературою.

Проходження техніки безпеки перед початком практики.

Тема 2. Ознайомлення з базою практики

Ознайомлення з:

− інформацією про базу практики (місце знаходження, працівники, режим роботи та ін.);

− методичним та дидактичним забезпечення освітнього процесу;

− складання індивідуальних планів проходження практики;

− перспективним, календарним та індивідуальним планом роботи.

Змістовий модуль 2. Навчальна діяльність

Тема 3. Спостереження та аналіз за організацією занять

Спостереження та участь у проведенні всіх режимних процесів:

− відвідування занять;

− підготовка до занять;

− прийом дітей;

− діагностика мовленнєвого розвитку;

− ознайомлення з мовленнєвими картками;

− проведення логопедичного заняття;

− складання рекомендацій;

− складання плану корекційно-логопедичної роботи.

Тема 4. Освітня робота студента-практиканта

Освітня робота студента-практиканта:

− виготовлення наочно-дидактичного матеріалу, необхідного для роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку;

– участь у підготовці матеріалів для куточка батьків;

− участь в логопедичному обстеженні дітей;

− проведення перших елементів логопедичної роботи з учнями з мовленнєвими порушеннями з допомогою вчителя-логопеда;

Тема 5. Розробка презентаційних матеріалів

Підготовка інформаційно-просвітницьких друкованих матеріалів спрямованих на підвищення рівня обізнаності батьків з причинами мовленнєвих порушень, їх ознаками, способами їх попередження та корекції тощо.

Виготовлення дидактичних матеріалів.

Змістовий модуль 3. Підведення підсумків практики

Тема 6. Оформлення документації практики

Оформлення та подання звітної документації відповідно до визначених вимог.

Тема 7. Підсумкова звітна конференція

Доповідь на підсумковій звітній конференції за результатами проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики. Обмін пропозиціями та ідеями щодо вдосконалення процесу організації та проходження практики.

8.2. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Кількість годин, відведених на:	
		Аудиторну роботу	Самостійну роботу
Змістовий модуль І. Організація проходження практики			
1	Настановча конференція з питань організації і проведення практики	2	
2	Ознайомлення з базою практики		6
Змістовий модуль ІІ. Навчальна діяльність			
3	Спостереження та аналіз уроків/занять		12
4	Освітня робота студента-практиканта		18
5	Розробка презентаційних матеріалів		40
Змістовий модуль ІІІ. Підведення підсумків практики			
6	Оформлення документації практики		40
7	Підсумкова звітна конференція	2	
Всього		**4**	**116**

8.3. Перелік орієнтовних індивідуальних завдань практики для студентів 2 курсу (3 семестр)

1. Ознайомитися з базою практики, контингентом дітей, особливостями роботи вчителя-логопеда, вивчити логопедичну та іншу супровідну документацію.
2. Відвідати 5 логопедичних занять та описати їх зміст та прийоми налагодження взаємодії логопеда з дитиною у щоденнику;
3. Розробити та виготовити дидактичні матеріали під класифікацію голосних та приголосних звуків (фонем).
4. Розробити пам'ятки для батьків щодо характерстики анатомо-фізіологічних механізмів мовленнєвої діяльності. Оформити як дидактичний матеріал.
5. Розробити пам'ятки для батьків про причини порушення звуковимови у дітей різного віку (вік обрати в залежності від віку дітей з якими працюєте на практиці).
6. Відпрацювати прийоми фізіологічного та мовленнєвого видиху (на собі); зробити відеозапис з наступним самоаналізом.
7. Відпрацювати прийоми артикуляційної (дихальної, голосової, мімічної, пальчикової) гімнастики (на собі); зробити відеозапис з наступним самоаналізом.
8. Створити 4 варіанти гри з розвитку дихання у дітей, відпрацювати на собі; подати у вигляді підбірки матеріалів.
9. Поспостерігати за 2 логопедичними обстеженнями та зробити аналіз (обов'язково);
10. Сформувати банк завдань для дітей з порушеннями мовлення для стимуляції у них пізнавальних процесів (3-5 завдань, з дидактико-методичним супроводом). Вказати мету та корекційно-розвитковий зміст кожного завдання (обов'язково);
11. Провести збір анамнестичних даних дитини та подати за таблицею, поданою у додатку П.10. (обов'язково).

для студентів 2 курсу (4 семестр)

1. Ознайомитися з базою практики, контингентом дітей, особливостями роботи вчителя-логопеда, вивчити логопедичну та іншу супровідну документацію.
2. Провести спостереження за дитиною та подати за алгоритмом, поданим у додатку П.9 (обов'язково);
3. Поспостерігати за 2 логопедичними обстеженнями та зробити аналіз (обов'язково);
4. Під керівництвом вчителя-логопеда провести логопедичне обстеження дитини та заповнити мовленнєву картку (обов'язково) (*додаток П.5*);
5. Провести пробне заняття з обстежуваною дитиною (обов'язково).

6. Відпрацювати техніку діагностики стану фонематичного сприймання (самостійно); зробити відеозапис. Обстежити фонематичну систему у кількох дітей; зробити відеозапис. Оформити самоаналіз.

7. Проаналізувати наповнення логопедичного кабінету на базі практики.

8. Діагностувати стан артикуляційного апарату та стан звуковимови у 3 дітей;

9. Підготувати фрагменти не менше 3 занять для диференціації звуків (звуки обрати самостійно).

10. Розробити дидактичний матеріал для не менше 3 занять з диференціації звуків (звуки обрати самостійно).

9. Форми та методи навчання

Форми навчання: самостійна робота здобувачів освіти; індивідуальні навчально-дослідні завдання; підготовка звітної документації з навчальної практики, доповіді та презентації студентів.

Методи навчання: словесні методи: бесіда, інструктаж; наочні методи: демонстрація, ілюстрація, використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів; практичні методи: виконання вправ, розв'язування ситуаційних завдань; проблемно-пошукові методи: проблемний виклад, дослідницький метод; інтерактивні методи: кейс-метод, круглий стіл; метод проєктів; метод аналізу конкретних ситуацій (case study); інформаційно-комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайн-ресурсів.

Проходження студентами навчальної (психолого-педагогічної) практики, обрані форми та методи навчання сприяють формуванню **м’яких навичок** здобувачів, а саме:

1. Робота в малих групах та інтерактивні заняття сприяють розвитку командної роботи, комунікації та гнучкості. Вони дозволяють студентам практично відпрацьовувати розподіл командних ролей, узгоджувати правила взаємодії та співпрацювати для досягнення спільних цілей під час супроводу дітей з ООП.

2. Метод аналізу конкретних ситуацій (case study) розвивають критичне мислення, емоційний інтелект та навички управління конфліктами.

3. Метод спостереження та аналітична самостійна робота розвивають системне мислення, спостережливість та дослідницькі навички.

4. Підготовка звітної документації дозволяють студентам працювати над реальними завданнями, де потрібно розв’язувати проблеми, співпрацювати з іншими та презентувати свої ідеї.

10. Звітна документація

Після завершення практики кожен студент повинен подати для перевірки керівнику практики пакет звітної документації. Звітна документація оформляється в друкованому вигляді. Папка з документами повинна містити титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище, ім’я, по-батькові студента, вид практики, терміни її проходження, назва бази практики, прізвища керівника практики від університету та методиста практики (*додаток П.1*). На наступній після титульної сторінки вказується перелік усіх документів. Кожний окремий документ починається з титульної сторінки.

Для студентів 2 курсу (3 семестр) пакет звітної документації включає:

1. Щоденник практики, у якому у хронологічній послідовності подається інформація про щоденну роботу студента під час практичного навчання (*додаток П.2*).
2. Аналіз двох відвіданих корекційно-логопедичних занять. Схема аналізу заняття подана у *додатку П.3*.
3. Зібрані анамнестичні дані дитини (додаток П.10).
4. Висновок вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги (*додаток П.6*).
5. Обране індивідуальне завдання:

Розробити та виготовити презентаційний інформаційно-просвітницький друкований матеріал (інформаційний буклет, пам'ятка для батьків, методичний путівник / брошура, інфографіка / інформаційний плакат) спрямований на підвищення рівня обізнаності батьків з причинами мовленнєвих порушень, їх ознаками, способами їх попередження та корекції (додаток П.4);

або

Виготовлений дидактичний матеріал (за опрацьованим порушенням)

або

Виготовлену логопедичну гру (за опрацьованим порушенням).

6. Звіт про проходження практики з індивідуальним планом роботи (*додаток П.7*).

7. Характеристику, завірену керівником бази практики (*додаток П.8)*.

Для студентів 2 курсу (4 семестр) пакет звітної документації включає:

1. Щоденник практики, у якому у хронологічній послідовності подається інформація про щоденну роботу студента під час практичного навчання (додаток П.2).
2. Аналіз бази практики, контингенту дітей, особливостей роботи вчителя-логопеда, логопедичної та іншої супровідної документації.

3. Аналіз двох відвіданих корекційно-логопедичних занять. Схема аналізу заняття подана у додатку П.3.

4. Аналіз 2-х логопедичних обстежень та наявність 2 відеозаписів із них.

5. Мовленнєва картка, заповнена за результатами власного логопедичного обстеження під керівництвом вчителя-логопеда.

6. Обране індивідуальне завдання:

Розробити та виготовити презентаційний інформаційно-просвітницький друкований матеріал (інформаційний буклет, пам'ятка для батьків, методичний путівник / брошура, інфографіка / інформаційний плакат) спрямований на підвищення рівня обізнаності батьків з причинами мовленнєвих порушень, їх ознаками, способами їх попередження та корекції (додаток П.4);

або

Виготовлений дидактичний матеріал (за опрацьованим порушенням)

або

Виготовлену логопедичну гру (за опрацьованим порушенням).

7. Висновок вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги (додаток П.6).

8. Звіт про проходження практики з індивідуальним планом роботи (додаток П.7).

9. Характеристику, завірену керівником бази практики (додаток П.8).

11. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Для демонстрації та оцінювання результатів навчання за підсумками проходження навчальної практики використовуються такі методи діагностики успішності навчання, як спостереження, перевірка звітної документації, доповіді та презентації.

12.Критерії та порядок оцінювання результатів практики, підведення її підсумків

Результати проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики первинно обговорюються здобувачами-практикантами за участю вчителя-логопеда та керівництва закладу освіти за місцем її проходження.

Підведення підсумків практики проводиться на підсумковій конференції з її захисту в закладі вищої освіти за участю методиста і керівника.

Матеріали практики (звітна документація) подаються методисту для перевірки після закінчення терміну проходження протягом наступного тижня. На захисті практики керівником практики від закладу вищої освіти виставляється залік. Оцінювання відбувається з урахуванням якості виконання завдань практики,

ставлення до педагогічної діяльності, дисциплінованості та самостійності здобувача вищої освіти, систематичності в роботі, відгуку вчителя-логопеда і педагогічного колективу закладу, правильності оформлення звітної документації.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, можуть бути відраховані з університету як такі, що мають академічну заборгованість в порядку, передбаченому Статутом університету і діючим Положенням.

У разі невиконання здобувачем програми практики з поважних причин спільним рішенням керівника практики, методиста практики по університету, завідувача кафедри за погодженням з деканом факультету визначається індивідуальна програма її проходження.

Критеріями якісного оцінювання здобувачів вищої освіти виступають:

- рівень осмислення здобувачами вищої освіти мети, завдань і змісту практики;
- рівень професійної спрямованості діяльності майбутніх вчителів-логопедів;
- рівень сформованості професійних умінь.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (і системою ECTS) відповідно до загальних вимог.

Максимальну кількість балів за кожний звітний документ та під час захисту практики здобувач вищої освіти отримує в тому випадку, якщо він підготував усі необхідні матеріали за результатами проходження практики, оформлені відповідно до методичних вимог; отримав схвальні відгуки від вчителя-логопеда та керівництва базового закладу, а також від керівника практикою від закладу вищої освіти; підготував змістовну звітну доповідь про проходження практики під час її захисту, до якої додав супроводжувальні матеріали (фото- чи відеоматеріали, розробки, ігри тощо); вчасно подав для перевірки матеріли практики.

Розподіл балів відбувається таким чином: 80 балів відводиться на оцінювання виконання завдань практики, відображених у звітній документації, 20 балів – на захист практики під час підсумкової конференції. Максимальну кількість балів, яку може отримати здобувач після проходження практики – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти (3 семестр)

№	Види роботи	Критерії оцінювання	Макс. к-сть балів
1	Щоденник практики	● повнота та регулярність записів (4 бали); ● змістовність записів, відображення ключових моментів, завдань та професійного зростання (4 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	10
2	Аналіз 2 логопедичних занять	● глибина аналізу(4 балів) ; ● чітке і логічне структурування (3 бали); ● пропозиції щодо покращення методики проведення занять (2 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	10
3	Анамнез дитини	● коректне заповнення анамнезу з урахуванням всіх важливих аспектів (5 балів); ● вміння виявляти ключові моменти розвитку дитини (4 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	10
4	Завдання для стимуляції пізнавальних процесів дітей з порушеннями мовлення	● відповідність завдань віковим та когнітивним особливостям дитини (5 балів); ● креативність, оригінальний підхід до розробки завдань (3 бали); ● структурованість завдань, їх технічне оформлення (2 бали).	10
5	Презентаційний матеріал / Виготовлений дидактичний матеріал /Виготовлена логопедична гра	● практична цінність для роботи з дітьми з порушеннями мовлення (5 балів); ● оригінальність і відповідність завдань навчальним цілям (4 бали); ● технічне оформлення матеріалів (1 бал).	20
6	Висновок вчителя-логопеда щодо проходження практики студентом	● вміння працювати самостійно, відповідально виконувати доручення, а також демонструвати ініціативність та ефективність у виконанні завдань (5 балів); ● комунікативні навички, вміння взаємодіяти з дітьми, колегами (3 бали); ● загальне враження, оцінка готовності студента до самостійної роботи в сфері логопедії (2 бали).	10
7	Звіт	● повнота та чіткість викладу (5 балів);	10

		● логічна структура та глибина аналізу (4 бали); ● технічне оформлення(1 бал).	
8	Виступ на підсумковій конференції	● чіткість, логічна структура та глибина аналізу досвіду, використання конкретних прикладів з практики для ілюстрації отриманих знань і навичок (10 балів); ● вміння аргументовано захищати свої висновки, відповідати на запитання (5 балів); ● креативність презентаційних матеріалів, візуальна складова (слайди, графіки), дотримання часу виступу, загальна професійна манера викладення інформації (5 балів).	20
	Загальна к-сть балів		100

Розподіл балів, які отримують студенти (4 семестр)

№	Види роботи	Критерії оцінювання	Макс. к-сть балів
1	Щоденник практики	● повнота та регулярність записів (4 бали); ● змістовність записів, відображення ключових моментів, завдань та професійного зростання (4 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	10
2	Аналіз 2 логопедичних занять	● глибина аналізу(5 балів); ● чітке і логічне структурування (3 бали); ● пропозиції щодо покращення методики проведення занять (2 бали).	10
3	Аналіз 2 логопедичних обстежень	● глибина та повнота аналізу (5 балів); ● обґрунтованість висновків, їх логічність і чіткість (4 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	10
4	Мовленнєва картка	● точність, повнота інформації, правильність заповнення (6 балів); ● аналіз та інтерпретація даних (3 бали).	10
5	Виготовлений дидактичний матеріал	● практична цінність для роботи з дітьми з порушеннями мовлення (5 балів); ● оригінальність і відповідність завдань навчальним цілям (4 бали); ● технічне оформлення матеріалів (1 бал).	10
6	Конспект пробного заняття	● відповідність віковим та індивідуальним потребам дітей (5 балів);	10

		● логічність та чіткість структури заняття (3 бали); ● технічне оформлення (1 бал).	
7	Висновок вчителя-логопеда щодо проходження практики студентом	● вміння працювати самостійно, відповідально виконувати доручення, а також демонструвати ініціативність та ефективність у виконанні завдань (5 балів); ● комунікативні навички, вміння взаємодіяти з дітьми, колегами (3 бали); ● загальне враження, оцінка готовності студента до самостійної роботи в сфері логопедії (2 бали).	10
8	Звіт	● повнота та чіткість викладу (5 балів); ● логічна структура та глибина аналізу (4 бали); ● технічне оформлення(1 бал).	10
9	Виступ на підсумковій конференції	● чіткість, логічна структура та глибина аналізу досвіду, використання конкретних прикладів з практики для ілюстрації отриманих знань і навичок (10 балів); ● вміння аргументовано захищати свої висновки, відповідати на запитання (5 балів); ● креативність презентаційних матеріалів, візуальна складова (слайди, графіки), дотримання часу виступу, загальна професійна манера викладення інформації (5 балів).	20
	Загальна кількість балів		100

* Для видів робіт 2-7 документація подається з кожного закладу, у якому проходила практика.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка	**За кредитно-трансферною системою**	**За національною системою**	**Визначення**
A	90-100	5	ВІДМІННО – студент у повному обсязі на високому рівні та у встановлені терміни виконав програму практики, продемонструвавши при цьому самостійність у виконанні завдань, ініціативність та творчий підхід. Відгук методиста практики є позитивним.
B	85-89	4	ДУЖЕ ДОБРЕ – студент у повному виконав програму практики з дотриманням визначених термінів. При виконанні завдань практики продемонстрував здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та креативність. Звітна документація подана з незначним порушенням встановлених термінів у повному обсязі, проте існують незначні зауваження щодо її

			змісту та оформлення. Відгук методиста практики має позитивний характер.
C	75-84	4	ДОБРЕ – студент вчасно та у повному обсязі виконав програму практики; при виконанні завдань потребував методичної допомоги, стимулювання до ініціативності та вияву креативності. Звітна документація подана термінів у повному обсязі з незначним недотриманням термінів; існують незначні зауваження щодо її змісту та оформлення. Відгук методиста практики в основному позитивний.
D	65-74	3	ПОСЕРЕДНЬО – студент у неповному обсязі виконав програму практики; потребував допомоги при виконанні завдань практики і підготовки звітної документації. Звітна документація подана із суттєвим порушенням термінів і/або у неповному обсязі; існують зауваження до її змісту та оформлення. Відгук керівника практики вцілому позитивний, але містить окремі зауваження.
E	60-64	3	ЗАДОВІЛЬНО – студент пройшов практику із порушенням визначених термінів і/або у неповному обсязі виконав програму практики. Потребував допомоги у виконанні завдань практики та підготовки звітної документації. Звітна документація подана із значним порушенням термінів або у неповному об’ємі. Існують суттєві зауваження щодо її змісту та оформлення, які потребують доопрацювання. Відгук методиста практики містить суттєві зауваження.
FX	35-59	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – студент не виконав програму практики у встановлені терміни та обсязі з поважних причин. Звітна документація подана із значним порушенням термінів; існують суттєві зауваження щодо її повноти, змісту та оформлення. Відгук методиста практики містить суттєві зауваження. Необхідне повторне проходження практики за окремими видами діяльності у вільний від навчання час.
F	1-34	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – студент не виконав програму практики без поважних причин. Звітна документація не подана. Відгук методиста практики негативний. Студент рекомендується до відрахування.

Політика щодо дедлайнів: звітна документація готується студентом і подається керівнику практики не пізніше ніж через 7 днів після її закінчення.

У випадку виникнення конфліктних ситуацій, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». Академічний плагіат, списування чи будь-які інші форми нечесності під час підготовки звітної документації суворо заборонені.

13. Політика використання ШІ в межах навчальної практики

Використання систем штучного інтелекту (генерація тексту, зображень, структурування даних) під час виготовлення дидактичних та інформаційно-просвітницьких матеріалів у межах навчальної практики регулюється «Політикою використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка» та допускається як додатковий інструмент для концептуалізації, візуалізації чи редагування під час підготовки презентаційного інформаційно-просвітницького друкованого матеріалу для батьків (інформаційного буклету, пам'ятки, методичного путівника/брошури або інфографіки/плакату), дидактичного матеріалу чи логопедичної гри відповідно до обраного виду мовленнєвого порушення (додаток П.4).

14. Правила техніки безпеки

Правила техніки безпеки до здобувачів вищої освіти доводиться на настановчій сесії. Вони ознайомлюються з ІНСТРУКЦІЄЮ з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, які направляються для проходження практики.

15. Особливості проведення практики в умовах повномаштабної російсько-української війни

З початком повномаштабної війни та у зв'язку з переведенням освітнього процесу в Університеті на навчання з використанням технологій дистанційного навчання вносяться деякі зміни в процес організації та зміст практик.

Зокрема, забезпечена можливість:

- дистанційного проходження практики учасникам освітнього процесу, що здійснюється через платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням месенжерів Viber, Telegram та ін.;

- проходження практики за місцем перебування учасника освітнього процесу у період визначений графіком проходження практики;

- долучення до настановчої конференції, що проводиться з використанням обраних систем відеозв'язку з обов'язковою фото чи відеофіксацією;

- на Інформаційному порталі розміщено графік практик та графік проведення консультацій для здобувачів вищої освіти;

- матеріали практики оформляються у друковано вигляді та надсилаються методисту чи керівнику практики на вказані у методичних рекомендаціях адреси, електронні варіанти матеріалів проходження практики розміщуються на електронній платформі MOODLE відповідно до визначених керівником практики строків;

- поточний контроль виконання завдань практики здійснюється керівником практики від закладу вищої освіти з допомогою платформи MOODLE чи месенжерів за погодженням зі здобувачами вищої освіти чи в телефонному режимі (за неможливості використання месенжерів);

- захист матеріалів практики відбувається на підсумковій конференції з використанням платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням вищеперерахованих месенжерів з обов'язковою фіксацією етапів захисту практики та розміщення скріншотів з коротким супровідним текстом на сайті кафедри чи факультету;

- електронні версії відомостей обліку успішності здобувачів вищої освіти за результатами проходження практики розміщуються на електронному диску корпоративної електронної пошти та заповнюються головою комісії із захисту практики;

- поточне оцінювання результатів захисту практики відбувається на підсумковій конференції та оголошується здобувачам вищої освіти, а внесення оцінок за практику у відомості обліку успішності та залікові книжки після перевірки наявності друкованих матеріалів практики.

Враховуючи особливості організації дистанційного навчання на базах проходження практики, вносяться зміни до відповідних програм практики.

Відповідно до рекомендацій керуючих органів та внутрішніх наказів навчальних закладів дистанційне навчання у них здійснюється з використанням визначених платформ та месенжерів. Тривалість корекційних занять, особливості їх організації регламентуються наказами і розпорядженнями керівників закладів та методичними рекомендаціями відповідних структурних підрозділів (провідними

спеціалістами відповідних установ навчальних закладів чи завідувачами методичних кабінетів управлінь освіти і науки).

16. Рекомендована література

Основна

Гаврилова Н.С. Порушення фонетичного боку мовлення у дітей. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2011. 200 с.

Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с. : іл.

Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 437 с. : іл.

Логопедія: підручник / За ред. проф. М. К. Шеремет. Вид. 5-те, доповн. та переробл. Київ, 2019. 856 с. с. 168–170.

Лупінович С. М. Довідник вчителя-логопеда. Тернопіль, 2008. 133 с.

Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: Дидактичний матеріал» / А. Я. Малярчук. Київ, 2002. 137 с.

Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопед. робота з корекції порушень мовлення у дошкільників) : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Слово, 2015. 307 с.

Рібцун Ю. В. Обстеження фонетико-фонематичної сторони мовлення молодших дошкільників із ЗНМ. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі : наук.-метод. зб. Запоріжжя, 2006. Вип. 8, т. II. С. 250–254.

Тищенко В. Ієрархія фонематичних процесів в онтогенезі дитячого мовлення Теорія і практика сучасної логопедії: збірник наукових праць: Вип. 4. Київ : Актуальна освіта, 2007. С. 3–24.

Федорович Л.О., Чубенко О.В. Логопедична робота з дітьми із фонетико-фонематичними порушеннями мовлення: завдання, вправи, ігри. Запоріжжя : ЛІПС ЛТД, 2018. 306 с.

Допоміжна

Гаврилова Н. Гаврилова Н.С. Методика корекції порушення артикуляційної моторики рухового обмежуючого типу. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). URL: https://aqce.com.ua/vipusk-n11-2018/gavrilova-ns-metodika-korekcii-porushennja-artikuljacijnoi.html.

Гаврилова Н. Гаврилова Н.С. Типи порушень артикуляційної моторики та особливості їх корекції. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). URL: https://aqce.com.ua/vipusk-n8-2017/gavrilova-ns-tipi-porushen-artikuljacijnoi-motoriki-ta-osoblivosti-ih-korekcii.html.

Гаврилова Н. Діагностика особливостей розвитку кінетичного та кінестетичного праксису у дітей з порушеннями мовлення. Клуб професійних логопедів.URL: http://logopedu.com.ua/article/764_Diagnostika_osoblivostei_rozvitky_kinetichnogo_ta_kinestetichnogo_praksisy_y_ditei_z_poryshennyami_movlennya/.

Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом і вихователем логопедичної групи. Середній дошкільний вік : навчальний посібник / О.М. Ляшенко, Н.О. Сич, Т.А. Малюченко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2022. 80 с.

Рібцун Ю. В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс. К.: 1 Освіта України, 2011. 292 с. 2

Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології: навчальний посібник. К.: Вища школа., 1994. 143с. 4. Хрестоматія по логопедії / За ред. М. К. Шеремет. К., 2005. 337 с.

Федорович Л.О. Логопедичний альбом: навчальний наочний посібник. Запоріжжя : ЛІПС ЛТД, 2014. 144 с.

17. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між керівником, методистом практики і здобувачами освіти під час проходження навчальної практики здійснюється через корпоративну електронну пошту, месенджери.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.

ДОДАТКИ

Додаток П.1.

Титульна сторінка звітної документації

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
з навчальної (психолого-педагогічної) практики

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

у _____
(назва закладу, у якому проходила практика)

з_____ по _____ _____ року

Керівник практики _____
(викладач кафедри)

Методист практики _____
(працівник бази практики)

Додаток П.2.

Титульна сторінка щоденника студента-практиканта

Щоденник навчальної (психолого-педагогічної) практики

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Зміст документа:

1.1. Загальна характеристика бази практики

− інформація про базу практики (місце знаходження, працівники, режим роботи та ін.);

− перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання;

− перелік навчальної літератури;

− посадова інструкція вчителя-логопеда;

− перелік основної документації вчителя-логопеда.

1.2. Аналіз щоденної діяльності практиканта

Дата	Виконавець, зміст роботи	Аналіз проведеної роботи та висновок про її доцільність і ефективність	Враження, рекомендації, пропозиції та зауваження

Додаток П.3.

Титульна сторінка аналізу корекційно-розвиткового заняття

Аналіз корекційно-розвиткового заняття

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Схема аналізу корекційно-розвиткового заняття:

Дата _____

ПІП фахівця _____

Вид корекційно-розвиткового завдання: *індивідуальне* *групове*

1. Мета заняття, її обґрунтованість відповідно до індивідуальних потреб та можливостей учнів.
2. Тема заняття: узгодженість теми і змісту заняття, відповідність навчального матеріалу можливостям учнів, оптимальність обсягу матеріалу, його доступність, враховуючи вік, рівень розвитку та засвоєння знань, інтелектуальні здібності учнів; зв'язок матеріалу заняття з життям.
3. Структура та етапи заняття: загальна тривалість заняття та його окремих етапів, їх взаємозв’язок; відповідність структури заняття його меті і темі.
4. Характеристика діяльності учня під час заняття: реакція на завдання, зацікавленість до їх виконання, труднощі, які виникали під час виконання завдань, їх характер.
5. Діяльність фахівця: підготовка до заняття; чіткість та зрозумілість формулювання завдань та інструкцій; вибір методів і прийомів навчання, їх корекційне спрямування з урахуванням характеру і складності порушень, індивідуальних та вікових особливостей учня/учнів; адаптація і/або модифікація навчальних підходів та матеріалів відповідно до особливих освітніх потреб учнів; використання дидактичного матеріалу, його якість та доцільність використання; контроль поведінки учня/учнів; ставлення до учнів, створення позитивного емоційного настрою, відповідність поведінки етичним вимогам.

5. Загальна оцінка заняття: рівень досягнення мети заняття, його сильні і слабкі сторони, рекомендації щодо покращення якості заняття.

Додаток П.4.

Титульна сторінка презентаційного матеріалу

Презентаційний матеріал

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Орієнтовні теми та структура інформаційно-просвітницьких друкованих матеріалів спрямованих на підвищення рівня обізнаності батьків з причинами мовленнєвих порушень, їх ознаками, способами їх попередження та корекції .

Етапи правильного мовленнєвого розвитку дитини

1. Дитина народилася: перше виявлення мовлення - крик!
2. **2-3 міс**. На заміну крику приходить агукання – відтворення голосних звуків /а/, /у/, /и/ часто в сполученні з приголосними /г/, /м/.
3. Одночасно здійснюється процес розвитку розуміння мовлення, дитина навчається керувати інтонацією.
4. **7-9 міс**. Дитина вимовляє серію однакових складів: ба-ба-ба, ма-ма-ма, да-да-да... Це відтворення мовлення називається лепетом.
5. **9-11 міс.** Малюк наслідує звукам мовлення дорослих.
6. **11-13 міс.** З'являється кілька, усвідомлено уживаних, слів. Це двохскладові слова із однаковими складами: "мама", " баба"... Кількість слів до двох років значно збільшується (біля 300 слів).
7. **2-3 роки.** В 2 роки починається оволодіння фразовим мовленням, з'являються перші речення. Довжина речень, грамотність, їх будова збільшується дуже швидко.
8. До **3,6 років** словник дитини налічує більше 1000 слів.

Норми звуковимови:

від 1 до 2 років А, О, Е, М, П, Б
від 2 до 3 років У, І, И, Т, Д, В, Ф, Г, К, Х,Н, Й
від 3 до 4 років С, З, Ц
від 4 до 5 років Ш, Ж, Ч, Щ
від 5 до 6 років Л, Р

Будь-яке відхилення від норми потребує негайної консультації спеціалістів:

сурдолога, психоневролога, логопеда, психолога ...

Тривогу у батьків повинна викликати затримка мовлення не лише тоді, коли в дитини немає мовлення у три роки, а вже у тих випадках, коли запізнюється розвиток агукання та лепет.

Перші ознаки порушення мовленнєвого розвитку

До закінчення 1-го місяця дитина не кричить перед годуванням;

- до закінчення 4-го місяця вона не посміхається, коли з нею розмовляють, не агукає;
- до закінчення 5-го місяця не намагається, перебуваючи на руках, відшукати ті предмети і тих людей, які називають, не прислухається до музики;
- до 7-го місяця не впізнає голосу близьких людей, не може правильно реагувати на інтонації, не віддає перевагу мелодійним брязкальцям;
- до закінчення 9-го місяця у дитини немає лепету і вона не може повторити за дорослим різні звуки і склади, наслідуючи інтонації мовця;
- до закінчення 10-го місяця малюк не повертає голову, як ознака заперечення, або не рухає ручкою, як ознака прощання;
- до року дитина не може промовити жодного слова, не може виконати прості прохання ("покажи", " принеси"), не здатна адекватно реагувати на похвалу або зауваження з приводу неправильної поведінки;
- до 1 року 4 -ох міс. вона не може адекватно ситуації вживати слова "мама", "тато".
- до 1 року 9 міс. не може вимовити 6 свідомих слів;
- до 2 років дитина не може показати частини тіла, які йому називає доросла людина, не виконує складні прохання : "Піди на кухню і принеси чашку", не впізнає близьких людей на фото;
- до 2,5 р. не розуміє різниці між словами "великий" і "маленький".
- до 3 р. не розуміє короткі вірші, розповіді, казки, не намагається їх переказувати, не може відповісти на запитання, як її звуть.
- в 4 роки не знає назви кольорів, не рахує в межах п'яти, не слухає довгих казок, не може розповісти ні одного вірша.

Причини мовленнєвих порушень

1. Педагогічна занедбаність. Малюку не приділяють достатньо уваги батьки через зайнятість або недосвідченість. Часто це відбувається в неблагополучних сім'ях.
2. Токсикоз у мами в період вагітності, інфекційні захворювання та інтоксикації, перенесені майбутньою мамою, несумісність крові мами і плоду по резус-фактору... Передчасні пологи, "кесарів розтин", затяжні пологи, асфіксія і т. д.
3. Різні ураження головного мозку до, під час, або після пологів.

4. Постійні хвороби, інфекції, алергії, шлунково-кишкові захворювання в ранньому періоді розвитку дитини до 2-3 років.
5. Спадковість. Якщо хтось в сім'ї має дефекти вимови, займався в дитинстві з логопедом.
6. Зниження слуху.
7. Вроджені або набуті травми піднебіння, губ ("заяча губа"), деформація зубів. Неправильний прикус – пустушки часто формують неправильний прикус.
8. Коротка під'язикова вуздечка. В нормі довжина вуздечки 1,5 см. Якщо вуздечка коротка, рухи язика обмежені, звуковимова порушується.

На консультації у логопеда ви зможете

1. Отримати уявлення про мовленнєве порушення дитини, його наслідки та шляхи подолання.
2. Скласти з логопедом корекційний план подолання наявних у дитини порушень мовлення.
3. Дізнатись, як працювати з дитиною в залежності від особливостей її мовленнєвого порушення.
4. Попередити появу дефектів звуковимови.
5. Попередити появу у дитини порушень читання (дислексія) та письма (дисграфія).
6. Розвинути у дитини інтелектуальні навички, а також психічні процеси: мислення, пам'ять, увагу.
7. Підготувати дитину до навчання в школі, сформувавши навички читання та письма.

Додаток П.5.

Титульна сторінка мовленнєвої картки

Мовленнєва картка

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Орієнтовна структура:

П.І.П._____
Дата народження_____
Місце проживання_____
Висновки ІРЦ_____
Дата обстеження _____
Анамнез_____
_____
_____
_____

Схема обстеження	Завдання	Висновки
Будова артикуляційного апарату Наявність і характер аномалій в анатомічній будові губ, зубів, прикусу, щелеп, піднебіння, язика. **губи** (товсті, м'ясисті, короткі, малорухливі); **зуби** (рідкі, криві. Позащелепні дуги, великі, без проміжків між ними, з великими проміжками,		**Наявні дефекти** в будові артикуляційного апарату. **Відсутні дефекти** в будові артикуляційного апарату

відсутні верхні або нижні різці); **прикус** (відкритий передній, відкритий боковий, глибокий, мілкий); **щелепи** (верхня висунута вперед – прогнатія, нижня висунута вперед – прогенія); **піднебіння** (вузьке, високе, плоске, низьке); **язик** (масивний, маленький); **під'язикова зв'язка** (коротка, натягнута, прирощена).		
Моторика артикуляційного апарату Обстеження можливості виконання губами, язиком, щелепами основних рухів, характерних для них при вимові звуків *При обстеженні моторики артикуляційного апарату звернути увагу на* ***точність і об'єм рухів, здатність утримувати*** *органи артикуляції в*	**Рухливість губів:** ● губи вперед-«трубочкою», утримати, посміхнутися, утримати; ● підняти верхню губу, щоб було видно верхні зуби; ● опустити нижню губу, щоб було видно нижні зуби; ● вібрація губів і т. д. **Рухливість язика, його спинки, кореня і кінчика:** ● покажи широкий язик - «лопатою», вузький – «жалом»; ● дістати кінчиком язичка ніс, підборіддя, поклацати язиком і т.д.. **Рухливість нижньої щелепи:** ● висунути нижню щелепу вперед, відтягнути назад; зімкнути, стиснути щелепи; відкрити рот; утримати відкритим під рахунок і т.д.	**Артикуляційні рухи**: активні, пасивні, неточне виконання статичних артикуляційних вправ. **Об'єм рухів**: повний, неповний, обмежений **Тонус м'язів**: нормальний, в'ялий, надто напружений. **Точність рухів**: точні, послідовні, неточні, відсутня послідовність рухів. **Наявність супутніх рухів** (вказати, які). **Темп рухів**: нормальний, сповільнений, швидкий.

<table>
<tr>
<td>заданій позі, на тонус (нормальний, в’ялий, підвищений) Рухи виконуються за наслідуванням і за словесною інструкцією.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Звуковимова Звернути увагу на характер порушення приголосних та голосних звуків (заміна, змішування, спотворення, відсутність) в різних умовах: при ізольованій вимові звуків; в складах відкритих, закритих, зі збігом приголосних; на початку, в середині, в кінці слова; у фразах; у віршах, казках.</td>
<td>
<table>
<tr><td>Свист.</td><td>Шипл.</td><td>Р, р’</td><td>Л, л’</td><td>К, г, х</td><td>Інші звуки</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td>Звуковимова:
- в нормі;
- сформована недостатньо:
(порушена вимова кількох груп звуків; порушена вимова однієї групи звуків; загальна змазаність мовлення.
Фонематичні дефекти звуковимови: пропуск звуку, спотворення.
Фонологічні дефекти звуковимови: заміна, змішування.</td>
</tr>
<tr>
<td>Слухова функція стан фізичного слуху (дослідження слуху на шепітне мовлення та розмовне). Виявлення максимальної відстані, на якій дитина правильно повторює названі</td>
<td></td>
<td>Фізичний слух: в нормі; знижений.
Фонематичний слух:
- порушений (не чує даний звук у будь-якій позиції);
- розвинутий недостатньо (не диференціює опозиційні звуки якої-небудь групи, не диференціює</td>
</tr>
</table>

їй слова і фрази. *При нормальному слуху шепітне мовлення сприймається на відстані 6-7 метрів);* **стан фонематичного слуху**, аналізу та синтезу (розрізнення всіх фонем із групи свистячих і шиплячих, дзвінких і глухих, сонорних, м'яких і твердих звуків; **виділення звука на фоні слова**, визначення місця звука в слові, послідовності і кількості звуків у слові, здатність придумувати слово на заданий звук).		опозиційні звуки якої-небудь групи); - збережений. **Звуковий аналіз і синтез:** - навички звукового аналізу і синтезу сформовані; - навички звукового аналізу і синтезу сформовані недостатньо; - не сформовані.
Загальна моторика При цьому необхідно відмітити **об'єм** рухів (повний, неповний,), **точність** виконання (повна, неповна), самостійність (повна, неповна, виконання з допомогою логопеда), **координація** рухів (правильна,	Для обстеження **загальної моторики** можна запропонувати наступні **завдання**: ● одягнутися, роздягнутися, взутися; ● пройти з кутка в куток, розмахуючи двома руками, зупинитися, стати на пальчики, присісти; ● пострибати на двох ногах, правій, лівій; ● руки вперед, назад, вгору, вниз (за показом і за інструкцією). Для обстеження **дрібної моторики** можна запропонувати наступні **завдання**: ● стиснути і розтиснути пальці в кулак (5-7 разів під рахунок логопеда); ● кінчиком великого пальця почергово торкатися до всіх пальчиків правої і лівої рук;	**Якісний стан** загальної моторики: моторна напруженість, скованість, підвищена рухова активність, розгальмованість. **Дрібна моторика:** - *обмежена* (з труднощами виконує статичні вправи, наявність гіперкінезів, тремору, зазнає труднощів під час виконання динамічних проб);

неправильна, відсутня), відчуття рівноваги (присутнє, відсутнє), **осанка** (правильна, неправильна). Вказати на **наявність нав'язливих рухів** (покачування, балансування туловищем). Аналізується якісний стан загальної моторики: моторна напруженість, скованість, підвищена рухова активність, розгальмованість. **Дрібна моторика рук**	● вказівний і середній пальці бігають по столу; ● витягнути вказівний палець і мізинець правої, лівої рук; ● підняти обидві руки долонями до себе, широко розставивши пальці; ● зібрати пірамідку, мозаїку, сірники, горошинки.	- *розвинута недостатньо* (точно виконує статичні і динамічні проби, але зазнає труднощів у виконанні асиметричних рухів обома руками) - *в нормі*. **Ведуча рука:** права, ліва.
Дихальна і голосова функція Обстежується **тип** дихання, **об'єм**, **плавність** немовного і мовного дихання, **тривалість** мовного видиху; **гучність** голосу, наявність чи відсутність **носового** відтінку, монотонності.		
Просодична сторона мовлення		

Звернути увагу на **темп**, **плавність**, **виразність**, використання основних видів **інтонації** (розповідної, питальної, спонукальної)		
Обстеження словникового запасу Про стан словникового запасу слід судити на основі **кількісного і якісного аналізу** результатів обстеження. При **кількісному** аналізі виводиться співвідношення правильних відповідей із загальною кількістю пред'явлених слів. Наприклад, якщо з 60 використаних в ході обстеження слів дитиною правильно називається 20, то можна говорити про обмеженість словникового запасу. Для **якісної** характеристики словникового запасу має значення аналіз	● Називання предметів, дій, якостей за спеціально підібраними картинками (серед картинок повинні бути на дуже поширені предмети, дії, якості: підвіконня, конура,повіки, стругає, випилює, олов'яний і т.д.); ● знаходження узагальнюючих назв (меблі, транспорт, рослини і т.д.); ● називання предметів за їх описом (назви предмет, яким стрижуть і т.д.); ● називання дій (риба плаває, літак летить і т.д.); ● підбір синонімів і антонімів (високий-низький, сміливий-відважний і т.д.); ● утворення прикметників від іменників (кубик з дерева – дерев'яний кубик, сік з вишні – вишневий сік і т.д.); ● пояснення значень слів (праска, парасолька і т.д.).	**Словниковий запас** - різко обмежений; - активний словник обмежений побутовим рівнем; - володіє простими узагальнюючими поняттями, у мовленні в основному використовує іменники і дієслова; - використовує всі частини мови; використовує прості прийменники, у вживанні складних – припускається помилок; користовується антонімами; при підборі синонімів зазнає труднощів. - бідний; - активний словник близький до вікової норми - в межах повсякденності; - достатній, відповідає віковій нормі.

помилкових відповідей. Тут важливо проаналізувати, які заміни слів мають місце, яка ознака лежить в основі переносу назви з одного предмета на інший (на основі звукової подібності слів – клубок-колобок, заміщення назви предмета зовні подібним – сарафан – плаття, позначення замість предмета всієї ситуації – кран – вода ллється і т.д.). Зокрема, заміна одного предмета іншим на основі звукової подібності свідчить про низький рівень сформованості словникового запасу. В ході аналізу варто звернути увагу на те, які **частини мови** частіше використовуються дитиною і, які частини мови частіше заміняються (іменники, прикметники, дієслова,		

прислівники і т.д.). Відсутність тих чи інших розрядів слів, недостатня кількість в активному мовленні дітей дієслів вказує на відставання розвитку лексико-граматичних засобів мовлення.		
Обстеження складової структури слів	● Називання картинок зі складною складовою структурою (велосипед, акваріум, сковорода); ● повторення слів із складною складовою структурою (будівництво, термометр, міліціонер).	**Складова структура слова:** - не порушена; - незначні дефекти складової структури слова; - грубі порушення складової структури слів: - *парафазії* (заміни звуків, складів); - *елізії* (пропуски звуків, складів); - *ітерації* (повторення звуків, складів); - *перестановки* звуків, складів: - *порушення* структури багатоскладових слів.
Обстеження граматичної будови мовлення	● Складання речень за спеціально підібраними малюнками; ● використання простих і складних прийменників (відповіді на запитання – де лежить олівець, де висить лампа і т.д.); ● узгодження прикметників з іменниками (червоний м’яч, червоне сонечко, червона зірка і т.д.;	**Граматична будова мовлення:** - мова різко аграматична, не сформована; - сформована недостатньо; - сформована (норма).

	● узгодження іменників з числівниками (один, два, три – стілець, лялька, помідор); ● утворення форм родового відмінку множини (сумка-багато чого?); ● утворення зменшувально-пестливих форм (гриб-грибок, вікно-віконечко); ● використання префіксів у дієсловах (летить –від, по, при,пере, під і т.д.).	***Особливості словозміни, словотворення:*** - сформовані, відповідають віковій нормі; - сформовані недостатньо (припускається незначної кількості помилок при словозміні і словотворі); - в стадії формування (припускається великої кількості помилок при словозміні і словотворі); - не сформовані (мова різко граматична).
Обстеження зв'язного мовлення При аналізі граматичної будови мовлення і зв'язного мовлення варто звернути увагу на наявність або відсутність **фразового мовлення**, **характер** використовуваних **речень** (однослівні, двослівні, трислівні і.т.д.), **послідовність слів** в реченні, відповідність граматичній нормі або	● Складання розповіді за малюнком, ● складання розповіді за серією малюнків; ● переказ.	**Зв'язне мовлення:** **-** *відповідає віковій нормі*: уміє побудувати розповідь, користуючись простими поширеними реченнями і реченнями складної синтаксичної конструкції. - *в стадії формування*: використовує переважно прості малопоширені речення; при складанні розповіді використовує не більше 2-3 речень; не користується планом при складанні розповіді; при описі

наявність аграматизмів, стан функції **словозміни і словотворення.**		використовує не більше 2-3 ознак; - *потребує подальшого розвитку*: використовує прості, неповні, непоширені речення; зазнає значних труднощів при складанні оповідання-опису; користується питально-відповідною формою. Відповіді на запитання переважно однослівні.
Обстеження письма Аналізуючи результати обстеження, необхідно визначити рівень порушення письма: поширюється воно лише на **звукобуквений аналіз** записуваних слів, обумовлений недорозвитком фонетичної сторони мовлення і фонематичних процесів, чи порушення письма зв'язані з більш складним рівнем організації мовної діяльності, з **порушенням засобів мовлення** (фонетика,	● Списування букв, складів (прямі, закриті, опозиційні з друкованого і писаного тексту); ● списування слів і речень із запропонованого тексту; ● складання складів, слів, речень і з букв з розрізної азбуки (ця проба має значення при обстеженні учнів з дизартрією); ● письмо букв під диктовку; ● письмо складів під диктовку (прямих, обернених, закритих, із збігом приголосних); ● письмо окремих слів та коротких фраз; ● слуховий диктант, який складається із серії фраз або зв'язного тексту, який відповідає програмним вимогам того класу, в якому навчається дитина; ● самостійне письмо (скласти і записати розповідь за серією малюнків або письмово переказати прослухану розповідь, або написати твір на задану тему).	

лексика і граматика).		
Обстеження читання В процесі обстеження читання звертається увага: На **наявність навичок читання**: поскладове, цілими словами; з переходом на складове читання, особливо важких по звуко-складовій структурі слів або слів малознайомих за змістом; цілими словами з паузами, так зване подвійне читання, коли дитина користується скритим по буквеним читанням); **Характер помилок** (заміна окремих букв –яких?, чи відповідає заміна порушенню мовлення; пропуск букв, складів, слів); **Ритм читання** (повільний, швидкий, виразність;	● Читання окремих букв (якщо учень не вимовляє даний звук, то повинен показати відповідну букву); ● читання складів (прямі, обернені, закриті, із збігом приголосних, склади із звуками, які правильно вимовляються, , склади зі звуками, які неправильно вимовляються); ● читання окремих слів (прості слова, одно-двоскладові з відкритими і закритими складами; складні слова по звуковому та морфологічному складу; три-чотирискладові; слова із збігом приголосних; багатоскладові та структурно близькі слова, тобто схожі за написанням – зализати, зав’язати і т.д.); ● читання окремих фраз (простих за конструкцією з прямим порядком слів: лампа стоїть на круглому столі; із збільшеним об’ємом слів: мама розливає черпаком з каструлі суп в тарілки; складних за граматичною структурою: собака господаря побіг у сад); ● читання спеціально підібраних текстів, доступних учневі по об’єму і змісту, відповідних його знанням; ● переказ прочитаного тексту (для виявлення розуміння прочитаного можна використовувати відповіді на запитання по змісту прочитаного).	

Розуміння прочитаного (на рівні знань окремих слів чи загальний смисл прочитаного). В **логопедичному заключенні** вказується **вид** порушення письма і читання і їх **співвіднесеність** із станом усного мовлення. Наприклад, артикуляторно-акустична дисграфія в учня з ринолалією; дисграфія на фоні порушення мовного аналізу і синтезу у учня з алалією і т.д.		
Психічний стан Звернути увагу на особливості пізнавальної діяльності (увага, пам'ять, мислення і т.д.)		**Увага**: стійка, низька концентрація, нестійка, поверхнева, швидке виснаження, погане переключення уваги. **Сприйняття:** зорове, тактильне, слухове. **Пам'ять**: образна, моторна, емоційна; мимовільна, довільна; механічна, логічна; обсяг, лінійність. **Мислення**: наочно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне.

Заключення про стан мовлення Необхідно вказати **форму** дислалії: механічну або функціональну; **вид** дислалії: акустико-фонематичну, артикуляторно-фонематичну, артикуляторно-фонетичну; **різновидність** порушення звуковимови: сигматизм, ротацизм і т.д.	**Акустико-фонематична дислалія** (не сформований фонематичний слух). *Наслідок*: змішування свистячих-шиплячих, дзвінких-глухих, твердих-м'яких звуків. **Артикуляторно-фонематична дислалія** (не сформована артикуляційна база, фонематичний слух в основному в нормі або артикуляційна база сформована, але дитина відбирає неправильний звук. *Наслідок*: заміни подібних звуків за артикуляцією. **Артикуляторно-фонетична дислалія** (неправильно сформовані артикуляторні позиції). *Наслідок*: спотворення (ротацизм, сигматизм, ламбдацизм, капацизм, йотацизм, дефекти одзвінчення.

Вчитель - логопед _____

Додаток П.6.

Титульна сторінка висновку вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги

Висновок вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Орієнтовна структура висновку вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги:

ВИСНОВОК
вчителя-логопеда щодо результатів надання корекційної допомоги
(7 років, ЗНМ 1 р., РАС)

Протягом навчального року проводилася робота по встановленню емоційного контакту з дитиною, формуванню контролю своїх емоцій і вчинків, активізації мовленнєвої діяльності, формуванню і розвитку спонтанного мовлення в побуті, грі, розвитку мовлення в навчальній ситуації, навчанню дитини правильному вербальному спілкуванню, розвитку навичок ефективної соціальної взаємодії з оточуючими людьми. Використовувалися дихальні вправи, вправи для дрібної моторики, рухові вправи, вправи для релаксації, вправи для розвитку комунікативної та когнітивної сфери.

Мовленнєва активність дитини залишається недостатньою. Спостерігається порушення комунікативної функції. Хлопчик більше любить спілкуватися сам із собою, дивлячись у дзеркало (аутодіалог). Недостатньо використовує жести та вокалізацію, відсутній вказівний жест.

Помітна слабкість або відсутність реакції на мовлення дорослого, відсутність фіксації поглядом на тому, хто говорить. Дитина не реагує на мовні подразники, проте, дуже чутлива до немовних звуків.

Учень відчуває дискомфорт при будь-яких контактах з середовищем. Зазвичай, активне втручання в його діяльність викликає незадоволення і негативні відчуття. Характерною особливістю контакту з дітьми є ігнорування, боязнь.

Розуміння мовлення недостатнє, обмежене певною ситуацією. Має труднощі у сприйманні мовленнєвих інструкцій.

Трапляються ехолалії, елементи скандування. Словниковий запас обмежений. Спілкується одним словом, фрази не будує. Зв'язне мовлення не сформоване.

Спостерігаються поліморфні порушення звуковимови, недорозвинення фонематичних процесів. Навички звукового аналізу і синтезу не сформовані.

Грубо порушена складова структура слова. Часті парафазії (заміна звуків, складів), елізії (пропуски звуків, складів), ітерації (повторення звуків, складів), а також перестановки звуків, складів.

Недостатньо розвинута загальна моторика, порушена дрібна моторика руки. Самостійно олівець не тримає, тільки з допомогою. Намагається захопити всією долонею.

У зв'язку з тим, що у хлопчика порушена емоційно-вольова сфера, він часто плаче, відмовляється виконувати завдання. Доводиться прикласти багато зусиль, щоб виконати елементарне завдання.

Додаток П.7.

Титульна сторінка звіту студента-практиканта

Звіт

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Орієнтовна схема звіту:

1. Проаналізуйте, які знання, вміння, на навички щодо організації та здійснення освітнього процесу дітей з ООП ви здобули, у чому їх цінність для подальшої роботи та професійного розвитку.
2. Вкажіть, з якими труднощами ви зустрілись під час практики і як їх вирішували.
3. Сформулюйте пропозиції та рекомендації щодо покращення якості організації та проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики.

До звіту додаються розроблені студентом інформаційно-просвітницькі матеріали у друкованому вигляді або на електронних носіях.

Додаток П.8.

Титульна сторінка характеристики студента-практиканта

Характеристика

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Орієнтовна структура характеристики:

Характеристика

Гуменюк Ірини Ярославівни
студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

Гуменюк Ірини Ярославівна проходила навчальну (психолого-педагогічну) практику у логопедичній студії «Планета слова» у м. Тернополі з 3 жовтня 2022 року по 21 жовтня 2022 року. Практична діяльність студентки проходила під керівництвом логопеда Гуменюк Ольги Сергіївни.

За час практики Ірина Ярославівна проявила великий інтерес та зацікавленість до своєї роботи. Виконувала завдання, які були поставлені перед нею. Робота студентки-практикантки характеризується планомірністю, ініціативністю. Студентка відповідально підійшла до підготовки до занять, провела їх на належному якісному рівні, проаналізувала всі дидактичні моменти спільно з логопедом, зробила висновки за результатами роботи з дітьми з корекції мовлення.

Ірина Ярославівна була ознайомлена з основними напрямами логопедичної роботи в приватній практиці, в реабілітаційних центрах, в корекційно-логопедичних центрах, ознайомлена з основною документацією вчителя-логопеда, обладнанням логопедичного кабінету, систематизацією

наочно-дидактичного матеріалу, ознайомлена із різними видами та типами мовленнєвих порушень у дітей.

Необхідно відмітити позитивне ставлення практикантки до дітей та вміння швидко налагоджувати продуктивні стосунки у повсякденні та освітній роботі з дітьми.

Керівник практики (логопед) _____ ……

Додаток П.9.

Титульна сторінка спостереження за дитиною

Спостереження за дитиною

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час пропедевтичної (волонтерської) практики

Орієнтовна структура.

І. Фізичний розвиток.

- загальна моторика: хода, сидіння, гра.
- дрібна моторика: маніпуляція предметами різного розміру, переддошкільний вік - захват.

ІІ. Мовний розвиток.

1. Характеристика мови відносно віку.
    - звуковимова
    - словник
    - зв’язне мовлення
2. Загальна характеристика артикуляційних органів.
    - губи зімкнені, розімкнені, привідкриті
    - кутики губ : рівні, опущені
    - зуби:зімкнені, привідкриті, розімкнені
    - положення язика:верхнє, середнє, нижнє
3. Комунікативні особливості.
    - звертається з проханням до дорослого
    - показує пальцем
    - підводить до предмета
    - дивиться в очі
4. Особливості спілкування.
    - спілкується з однолітками (в який спосіб)
    - прагне спілкування з однолітками
    - прагне спілкування з дорослими

- уникає спілкування
- спілкується вербально - не вербально

III. Сформованість психічних процесів.
(відповідність віку та фізичним можливостям)
1. Ігрова діяльність.
2. Емоційно-вольова регуляція.
3. Готовність до навчальної діяльності.
4. Здатність до навчання (научуваність).

Додаток П.10.

Титульна сторінка анамнезу

Анамнез

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
під час пропедевтичної (волонтерської) практики

Орієнтовна структура:

1. Анкетні дані.

Прізвище, ім'я дитини

_____

Дата народження дитини _____ вік дитини _____

Відвідує школу _____ (так/ні), клас _____ , дитячий садок _____ (так/ні)

***2. Анамнестичні дані**.*

Нервово-психічні захворювання, генетичні фактори у батьків чи найближчих родичів _____ (наявні, відсутні)

Перебіг вагітності _____ (норма, токсикози, захворювання)

Пологи _____ (довстрокові, швидкі, стрімкі, збезводнені…)

Стимуляція _____ (механічна, хімічна, електростимуляція)

Асфіксія _____ (біла, синя)

Резус-фактор _____ (негативний, сумісність)

Вроджені відхилення від норми в анатомічній будові тіла _____

Вага новонародженої (-ого)_____ (норма, недоношеність, зріст)

Коли закричала (-ав)

_____

Годування _____

(на який день, активність смоктання, наявність зригування, похлинань)

***3. Ранній фізичний розвиток**: тримає голову _____ (у нормі з 1,5 міс.), стоїть _____ (у нормі 10-11 міс.), сидить _____ (у нормі з 6 міс), ходить _____ (у нормі з 11-12 міс.), перші зуби _____ (у нормі 2,5-3 місяці)*

Перенесені захворювання: до року _____, після року _____ (інфекції, травми голови, захворювання нервової системи, алергічні захворювання…)

_____

4. Ранній мовленнєвий *розвиток : гуління ____ (у нормі з 2 міс.), лепет _____ (у нормі з 4-6 міс.), перші слова _____ (у нормі біля 1 року), фразове мовлення _____ (у нормі 1,5-2 роки), чи переривався мовленнєвий розвиток, з якої причини і в якому віці*

_____

Дані про розвиток мови: мовне середовище _____
(однією мовою сім'я спілкується чи кількома)
Чи відвідували раніше логопедичні заняття _____
(якщо так, то вказати тривалість і результат)

5. Висновки спеціалістів *(якщо консультувалися раніше).*

Висновок психоневролога

_____

Висновок сурдолога _____
Висновок офтальмолога _____
Висновок ортодонта _____